

پاسخ تشریحی کنکور ۱۴۰۵ - علوم و فنون ادبی (زبان و ادبیات فارسی)

بخش تاریخ ادبیات، سبک‌شناسی و مفهوم

فرهاد علی‌نژاد

سؤال ۲۱: گزینه «۳»

شاهان صفوی بیشتر در ترویج زبان ترکی در ایران نقش داشتند، هرچند کمابیش به فارسی هم شعر گفته و کتاب نوشته‌اند. رقابت شاهان صفوی با شاهان عثمانی و هندی در مسائل فرهنگی هم باعث شده بود به‌طور کلی شعر و شاعری و معماری و انواع هنرها مورد توجه قرار گیرد.

سؤال ۲۲: گزینه «۴»

در قرن هفتم از دربارهای ادب‌دوست و خاندان‌های فرهنگ‌پرور خبری نبود.

سؤال ۲۳: گزینه «۳»

متن از کتاب «کشف‌الاسرار و عده‌الابرار» ابوالفضل میبیدی انتخاب شده است که در سبک موزون پیرو خواجه عبدالله انصاری بود.

سؤال ۲۴: گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

ب) بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی در زمان سامانیان بود.

د) در نثر دوره سامانی هنوز آوردن اصطلاحات علمی و اشعار و امثال رایج نشده بود.

سؤال ۲۵: گزینه «۱»

الف) ویژگی فکری سبک عراقی: برتری عشق بر عقل

ب) ویژگی زبانی سبک خراسانی: آوردن دو حرف اضافه برای یک متمم (به ملک اندر - به سجن اندر)

ج) ویژگی ادبی سبک عراقی: تثبیت تخلص در انتهای غزل (سلمان تخلص شاعر است).

د) ویژگی زبانی سبک هندی: استفاده از واژگان کوچه و بازار که تا آن زمان کمتر کاربرد داشتند (پل)

سؤال ۲۶: گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: «قانون» بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان بود.

گزینه «۳»: مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته هماهنگ بود در این دوره تا حد زیادی کارایی خود را از دست داد.

گزینه «۴»: جایگاه زنان در اجتماع هم از مسائل مورد توجه شاعران عصر بیداری بود.

سؤال ۲۷: گزینه «۳»

نیما در اولین کنگره شاعران و نویسندگان ایران شعر «آی آدم‌ها» را خواند.

سؤال ۲۸: گزینه «۱»

ویژگی زبانی نثر معاصر: بسیاری از افعال حذف می‌شوند و ساختار نحوی جملات به هم می‌ریزد و کوتاهی جملات و فعل‌ها در کلام فراوان دیده می‌شود.

ویژگی فکری نثر معاصر: مکاتب فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمانتیسم در ادبیات داستانی این دوره حضوری آشکار دارند.

ویژگی ادبی نثر معاصر: در نثر این دوره سبک‌های متفاوتی در داستان‌نویسی وجود دارد.

سؤال ۴۶: گزینه «۴»

بیت صورت سؤال بیان حال عاشق است که وقتی پای در راه عشق می‌گذارد متوجه است که این راه دشواری‌های زیادی دارد و چه‌بسا نیازمند جانباری و فداکردن جان باشد.

در بیت گزینه «۴» هم کوهکن همان عاشق است که با وجود دشواری‌های راه عشق (به مژگان کوه کندن) پای در این راه گذاشته است و دشواری‌ها را به جان خریده است.

سؤال ۴۷: گزینه «۴»

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» باد صبا یا باد شبگیری نقش پیک میان عاشق و معشوق را دارد که نسیمی یا پیامی از سوی دوست را به نزد عاشق می‌آورد. اما در گزینه «۴» باد صبا همچون کسی که به حریم معشوق تعرض می‌کند و غیرت بلبل را برمی‌انگیزد تصویر شده است.

سؤال ۴۸: گزینه «۱»

مفهوم بیت صورت سؤال کشیدن بار امانت از سوی خداوند به دست انسان است، همان باری که آسمان نتوانست آن را بپذیرد.

در بیت گزینه ۱ هم دقیقاً همین مفهوم بیان شده است.

سؤال ۴۹: گزینه «۳»

بیت صورت سؤال به ارزش‌بخشی عشق و اینکه عشق سبب کمال می‌شود اشاره دارد.

در بیت گزینه «۳» نیز همین مفهوم بیان شده است. شاعر در این بیت می‌گوید دریایی در گریبان قطره‌ای ریخته شده است و ذره‌ای به سیمای خورشید درآمده است.

سؤال ۵۰: گزینه «۴»

در ابیات «ب و ه» تمثیل سوختن شمع و روشنی‌بخشی آن به اطراف خود برای بیان مفهوم کمک به دیگران استفاده شده است.